

سازمان آموزش و پرورش استانی

مدیریت

رفقارهای شایع کودکان پیش دبستانی
در نظام های آموزشی فراگیر سازی شده

(۲)

- در طول زمان تدریس زمانی که می خواهید توجه و حواس همه را جلب خود کنید به این کودکان یک کار بدهید. به عنوان مثال پوستری را نگه دارند و یا صفحه های کتاب را ورق بزنند.
- به این کودکان چیزی دهید تا نگه دارند و بتوانند با آن دستکاری کنند. به عنوان مثال یک تپله، صدف یا چیزی که منجر به پرت شدن حواس آنها از شما نشود.
- از علایم غیرگفتاری و ایما و اشاره به عنوان نشانگرهایی برای این کودکان استفاده نمایید.
- فعالیت ها را بصورت فعالانه، جالب و با همکاری متقابل (تعامل) کل کلاس ادامه دهید.
- برای این کودکان هدفی را مشخص نمایید که در طول مسیر با جایزه و پاداش های کوچک به سمت آن حرکت کنند.
- زمانی که این کودکان سبک و آرام هستند به آنها پاداش و جایزه بدهید.
- به این کودکان یاری دهید تا در زمان بازی و فعالیت دست های یکدیگر را بگیرند.
- سعی کنید این کودکان را آرام سر جای خود قرار دهید و قبل از آنکه تکان بخورند به آنها بگویید از آنها راضی هستید. به این ترتیب برای مدت بیشتری آرام باقی می مانند.

منبع :

101 Essential Lists on Managing Behaviour In The Early Years (Chapter 10) ; Continuum International Puplicshing Group

- در میان صحبت هایتان یک کلمه یا جمله خنده دار بگویید تا جلب توجه کنید. به عنوان مثال « من پرندهای هستم که به دنبال طعمه های باهوش می باشم » .
- از کودک بخواهید کاری انجام دهد. به عنوان مثال چیزی را نگه دارد و یا به دنبال کودکانی که خوب گوش می دهند باشد.

کودکی که یک جا آرام نمی گیرد (کودک بی قرار)
همه شما در کلاس کودکانی دارید که یک جا آرام نمی گیرند. راهبردهای زیر به شما کمک می کند تا از این نوع رفتارها جلوگیری کنید :
- به طور معمول این کودکان بی قرار و مضطرب هستند. بنابراین سعی نکنید با آنها تند و عیوس باشید.
- از این کودکان بخواهید تا فعالیت هایی را انجام دهند، لزوماً اینطور نیست که به حرف شما گوش نمی دهند.

کودکی که با دقت گوش می دهد

اطمینان از اینکه همه کودکان با دقت به حرف گوش می دهند به طور حتم نوعی چالش می باشد. همیشه به کودکي برخورد می کنید که بنظر می رسد به شما توجه نمی کند. راهبردهای زیر به شما کمک می کند تا این کودکان به حرف هایتان گوش دهند :
- از نگاه خیره معلمی خود استفاده کنید.
- صدا ایجاد کنید به عنوان مثال بشکن بزنید، +
- زمانیکه می گویند لطفاً نگاه کنید یا تمرکز کنید با انگشتانتان به چشم های خود اشاره کنید.
- از کودک یک سؤال واضح و صریح بپرسید.
- کودکی را که خوب گوش فرا می دهد تحسین کنید .
- از برجسب های گوش کردن برای ترغیب کودک به شنیدن استفاده کنید .
- برای جلب توجه، صدای خود را تغییر دهید. به عنوان مثال جمله بعدی خود را با آواز بخوانید. شدت، آهنگ و زیر و بمی صدای خود را تغییر دهید.
- جای کودک را تغییر دهید بصورتیکه در نقطه دید شما باشد.
- چنانچه کودکی به حرف شما گوش ندهد دیگری به سرعت کار او را دنبال می کند در نتیجه فعالیت خود را تغییر دهید.
- از دوستان کودک بخواهید تا او را کنترل کنند که آیا به صحبت های شما گوش می دهد (به آنها نگاه کنید و از آنها سؤال کنید).
- روش چشم پوشی و اعتنا نکردن را بکار بگیرید.

مقدمه

مدیریت رفتار کودکان کار سخت و پیچیده ای است. بی تردید مقابله با هر نوع رفتاری راهبردهای متفاوتی را نیاز دارد که به کودک، نیازهای او، موقعیت و زمانی که رفتار در آن بوقوع می پیوندد و ... بستگی دارد. بنابراین ضرورت دارد مربی با دقت راهبردهایی را انتخاب کند که احساس می کند قادر به استفاده از آنها با کودکان کلاس خود بوده و می تواند به طور منظم و مرتب برای آنها بکار گیرد تا حداکثر تأثیر را داشته باشد. باید بخاطر داشت راهبردی که برای کودکی مؤثر است، لزوماً برای دیگری اثر ندارد. این موضوعی است که کنترل رفتار کودک را به مراتب مهیج و گاهی اوقات کمی ناامید کننده می سازد.

کودک وابسته

گاهی اوقات کودکان نمی توانند از والدین یا پرستار خود جدا شوند و آنها را ترک کنند. چنین مسئله ای می تواند منجر به بروز مشکل شده و برای رشد اجتماعی آنان مضر باشد. تشویق کودکان وابسته به آمدن در کلاس درس و جدا شدن با کمی نق نق و سر و صدا از والدین یا پرستار می تواند به اشکال زیرتجمه پذیرد:

- به او لبخند بزیند و دستش را بگیرید.
- توضیح دهید چه ساعتی مادر و یا پدر باز خواهد گشت.

- کودک را تشویق کنید تا پدر و یا مادر خود را در آغوش گیرد و سپس بگذارد تا آنها بروند. گاهی اوقات اینگونه صحیح است تا از والدین یا پرستار بخواهید تا کودک را در آغوش گیرد و سپس او را ترک کند.

- از طریق این مسئله که کتابش را به دوستی بدهد حواس او را پرت کند.

تشویق کودکان وابسته برای ترک کردن مربی یا دستیار مربی می تواند به اشکال زیر انجام پذیرد:
- یاری در اختیار او قرار دهید و از آنها بخواهید مواظب یکدیگر باشند.

- فعالیت های در دسترس کودک را توضیح و او را تشویق به انتخاب یکی از فعالیت ها کنید.

- برای ممانعت از بازگشت به سمت مربی از کودک بخواهید تا حدس بزند که فعالیت بعدی چه خواهد بود.

- کودک را تشویق نمایید تا چیزی را از خانه بیاورد و با کودکی دیگر در کلاس راجع به آن صحبت کند.

کودک قلدر و کودک مظلوم

کودکان قلدر و مظلوم نیازمند راهبردهایی جهت کنترل رفتار و احساساتشان هستند. کودک قلدر به طور معمول احساس امنیت نداشته، شاد نیست و برای بدست آوردن کنترل با دیگران رفتاری همراه با بی مبری (نامهربانانه) دارد. کودک مظلوم به طور معمول کودکی است که قدرت تلافی کردن ندارد. برای کودک قلدر راهبردهای زیر پیشنهاد می شود:

- به کودک قلدر کمک کنید تا اعتماد به نفس خود را از طریق شناخت آن بدست آورد و با بکارگیری علایق کودک در او اعتماد به نفس ایجاد کنید.

- به کودک آموزش دهید تا به خود و دیگران احترام بگذارد.

- به طور مرتب راجع به خصیصه های خوب در افراد صحبت کنید و ویژگی های خوب کودک قلدر را برجسته سازید.

- برای دور کردن کودک قلدر از رفتارهای معمول (همیشگی) به او در زمان بازی یاری بدهید.

- برای ایجاد اتحاد بین کودکان در بازی، بازی های گروهی را در کلاس و خارج از آن ترویج دهید.

- به عنوان یک فرد قلدر از کودک بپرسید که آیا دوست دارد مظلوم واقع شود؟ آیا فکر می کند اگر کسی با او این کار را بکند خنده دار و جالب باشد؟

برای کودک مظلوم راهبردهای زیر پیشنهاد می شود:
- راهبردهایی را برای شکست دادن افراد قلدر به کودک آموزش دهید.

- به کودک یاری دهید که شاد و با اعتماد به نفس باشد. کودک مظلوم از همسالان خود می آموزد.

- اعتماد به نفس را در چنین کودکانی پرورش دهید تا به معلمشان نشان دهند.

- در کلاس درس از نمایش برای توسعه راهبردهای بیشتر برای رفتار کردن (تا کردن) با افراد قلدر استفاده نمایید.

کودک ناپیدا (دیده نشدنی)

برخی کودکان بسیار آرام و ساکت، خجالتی و ترسو هستند که کمتر دیده می شوند (به چشم می آیند). اگرچه این کودکان خیلی بندرت مشکل ایجاد می کنند اما لازم است که متوجه آنها باشید و آنها را در کلاس در نظر بگیرید. برای این کار راهبردهای زیر پیشنهاد می شود:

- به طور مرتب به کودک لبخند بزیند در این صورت او می داند که در کلاس هست و فراموش نشده است.

- کودک را در کنار خود بنشانید و به آرامی او را تشویق کنید تا در بازی و گفتگو شرکت کند سپس در حین فعالیت از وی حمایت کنید .

- از کودک بخواهید جملات را بعد از شما تکرار کند و به این طریق او را تشویق به پیوستن به گروه و گفتگوهای کلاسی نماید. کم کم از او انتظار داشته باشید تا به طور مستقل، بیشتر صحبت کند.

- به کودک اجازه دهید تا با گروه کوچکی از بچه ها بازی کند بنابراین حس آرامش و راحتی بیشتری خواهد کرد.

- دوستی را برای کودک در نظر بگیرید و مطمئن شوید که او پیش از حد گستاخ و پر سر و صدا نمی باشد.

- به کودک اجازه دهید فعالیت هایی را انتخاب کند که دوست دارد در آنها شرکت نماید.

- جلسات گروهی سرود تشکیل دهید و کودک را به شرکت در این جلسات تشویق نمایید زیرا جلسات گروهی نسبت به صحبت کردن و خواندن انفرادی (تک تک) اضطراب کمتری دارد .

- به کودک زمانی برای استراحت و آرامش بدهید تا در فعالیتی شرکت نکند و تا زمانی که نیاز دارد به آرامی بنشیند.

- از طریق هدایت و راهنمایی کودک به فعالیت های خاص و ویژه به همراه دیگر کودکان او را مطمئن سازید که نباید همیشه از دیگران فاصله بگیرد.